

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۴

هفته منتهی به ۱۷ آوریل ۲۰۱۶

۲۹ فروردین ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۷	بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده آمریکا اروپا منطقه یورو انگلستان ژاپن چین کره جنوبی
۷-۱۰	تحولات بازار ارزهای عمده
۱۱-۱۲	تحولات بازار طلا
۱۲-۱۴	تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در آمریکا خرده‌فروشی ماه مارس به واسطه کاهش در فروش وسایل نقلیه موتوری، مواد غذایی و نوشیدنی‌ها و پوشاک افت نمود. تولیدات صنعتی نیز به سبب کاهش تولیدات معدنی، برق و انرژی و تولیدات کارخانه‌ای کاهش یافت. تورم ماه مارس در مقایسه با مارس سال قبل به $0/9$ درصد رسید و صندوق بین‌المللی پول نرخ رشد اقتصادی $2/4$ و $2/5$ درصدی را برای سال 2016 و 2017 آمریکا پیش‌بینی نمود.

منطقه یورو همچنان با ضعف فشارهای تورمی رو به رو است. تورم سالانه در ماه مارس صفر درصد بود. البته برخی نشانه‌ها از بهبود ضعف تورم در میان مدت خبر می‌دهند. تولیدات صنعتی ماه فوریه نیز نسبت به ماه پیش از آن کاهش غیرمنتظره‌ای داشت. علاوه بر مشکلات ساختاری، ضعف اقتصاد جهانی نیز در این خصوص بی‌تأثیر نیست. تجارت صنعتی منطقه یورو با کشورهای خارج از محدوده در ماه فوریه گردش مالی 307 میلیارد یورویی را به ثبت رسانده که از ارقام مربوط به ماه‌های پاییز سال میلادی قبل کمتر بوده و فاصله معنی‌داری دارد. در انگلستان، افزایش سطح عمومی قیمت‌ها برای ماه مارس و اذعان بانک مرکزی انگلستان به ضربه احتمالی به اقتصاد در صورت خروج از اتحادیه اروپا، اصلی‌ترین اخبار اقتصادی بودند.

در ژاپن، کاهش سطح تولیدات کارخانه‌ای در ماه فوریه، احتمال عدم وقوع رکود در فصل نخست سال 2016 و باز بودن فضا برای بانک مرکزی به منظور مداخله در بازار ارز در کوتاه‌مدت اهم اخبار اقتصادی بودند.

اگر بتوان نوسانات بازار ارز را به هیجانی و روند تجزیه کرد، شرایط بازار ارز در هفته گذشته به گونه‌ای بود که تنها می‌توان آن را تحت تأثیر عوامل زودگذر به خصوص در رابطه با ارزش‌های عمده دانست. شاخص دلار در هفته گذشته اندکی تقویت شد و از پایین‌ترین سطوح ثبت شده در هفته‌های پیش فاصله گرفت.

فلز زردرنگ پس از سه هفته متوالی افزایش قیمت سرانجام با افت قیمت رو به رو شد. تقویت دلار در مقابل اسعار عمده و نیز عملکرد مطلوب بازارهای سهام در سراسر دنیا از تمایل به سمت دارایی‌های امن کاست و سبب افت قیمت آن‌ها شد.

بهای نفت برنت و آمریکا روز جمعه هفته گذشته در مقایسه با روز جمعه هفته ما قبل آن افزایش یافت. اخباری در خصوص توافق روسیه و عربستان قبل از برگزاری جلسه برخی کشورهای عضو اوپک و روسیه برای تثبیت سطح تولید و کاهش ارزش دلار، از مهم‌ترین دلایل افزایش بهای نفت در هفته گذشته بودند.

امریکا

خرده فروشی

ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه شاخص خرده فروشی $0/3$ درصد کاهش یافت. در حالی که شاخص خرده فروشی منهای فروش اتومبیل $0/2$ درصد در همین مدت افزایش یافته بود. در ماه مارس به واسطه کاهش $2/1$ درصدی فروش وسایل نقلیه موتوری و قطعات یدکی آنها، افت $0/8$ درصدی فروش مواد غذایی و نوشیدنی‌ها و کاهش $0/9$ درصدی فروش پوشاک، خرده فروشی کاهش داشت. اما در ماه مارس بیشترین فروش در ملزومات منزل روی داد که رشد $1/4$ درصدی را تجربه نموده است. کاهش در هزینه‌های مصرفی می‌تواند سبب کندی رشد اقتصادی این کشور شده و فدرال رزرو را برای عدم افزایش نرخ بهره کلیدی تا اواخر سال جاری میلادی ترغیب نماید. در حال حاضر پیش‌بینی می‌شود فدرال رزرو حداکثر ۲ بار تا پایان سال جاری میلادی نرخ بهره کلیدی را افزایش دهد.

تولیدات صنعتی

در هفته‌های ماقبل شاخص پیش‌نگر ISM کارخانه‌ای از رشد این شاخص در پی افزایش سفارشات جدید حکایت داشت. در مقابل، افت سفارشات کارخانه‌ای در ماه فوریه در مقایسه با ماه ژانویه وضعیت نامساعدی را گزارش نمود. در هفته گذشته نیز تولیدات صنعتی ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه $0/6$ درصد کاهش یافت که ۵ برابر میزان پیش‌بینی شده در نظرسنجی رویترز بود. یکی از دلایل تداوم افت تولیدات صنعتی از سال ۲۰۱۵ تا کنون، کاهش تولیدات معدنی به واسطه کاهش بهای نفت خام بوده که تولید نفت در امریکا را کاهش داده است. در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه تولیدات معدنی $2/9$ درصد کاهش یافته که بالاترین افت ماهانه از سال ۲۰۰۸ تا کنون بوده است. در همین مدت تولید برق و انرژی $1/2$ درصد و تولیدات کارخانه‌ای $0/3$ درصد افت داشته است.

اما افزایش در بهای کالاهای مصرفی در یک تا دو ماه اخیر و همچنین بهبود شاخص پیش‌نگر امپایر استیت نیویورک کارخانه‌ای از $0/62$ به $9/56$ واحد از ماه مارس به آوریل سبب حفظ امید به تغییر در شرایط فعلی و خروج از رکود در بخش صنعتی شده است.

تورم

در ماه مارس شاخص بهای کالاهای مصرفی و شاخص بهای کالاهای مصرفی منهای انرژی و مواد غذایی در مقایسه با ماه فوریه به میزان مساوی یعنی $0/1$ درصد افزایش داشتند. با توجه به افزایش بهای سوخت در ماه مارس، این اولین ماه پس از اکتبر گذشته بوده که شاخص بهای کالاهای مصرفی رشد مثبت را تجربه می‌نماید. شاخص تورم و شاخص تورم پایه در ماه مارس در مقایسه با ماه مارس سال گذشته نیز به ترتیب $0/9$ و $2/2$ درصد افزایش یافتند. شایان ذکر است در هفته گذشته همچنین شاخص قیمت کالاهای وارداتی و شاخص قیمت تولیدکننده نیز از

کاهش قیمت‌ها خبر داشتند. هر چند تورم پایه با سرعت مناسبی در حال رشد است، اما در مقایسه با ۲ ماه ماقبل آن، سرعت رشد این شاخص اندکی کاهش یافته است. در عین حال میانگین افزایش بهای سه ماهه نخست سال در مقایسه با سه ماهه مشابه سال قبل و همچنین میانگین شاخص بهای کالاهای مصرفی در ۴ فصل گذشته صعودی بوده که نشان می‌دهد تورم در حال افزایش به نسبت سریع به سمت اهداف فدرال رزرو می‌باشد.

گزارش صندوق بین‌المللی پول

IMF در گزارش اخیر این صندوق در خصوص دورنمای اقتصادی جهان، عنوان داشته نرخ رشد اقتصادی آمریکا در فصل نهایی ۲۰۱۵ حدود ۱/۴ درصد در مقیاس سالانه رشد داشته که کمتر از میزان پیش‌بینی شده بوده است. این کاهش در رشد به واسطه کاهش صادرات و کاهش سرمایه‌گذاری خارجی بوده است. با این وجود، اشتغال در آمریکا رو به افزایش بوده و بیکاری با سرعت مناسبی کاهش یافته است. در این گزارش، صندوق بین‌المللی پول نرخ رشد اقتصادی آمریکا در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ را به ترتیب ۲/۴ و ۲/۵ درصد تخمین زده که به ترتیب ۰/۲ و ۰/۱ واحد کمتر از رقم پیش‌بینی شده در گزارش ژانویه گذشته است.

منطقه یورو

تورم ماه مارس در منطقه یورو نشان داد در دوازده ماه منتهی به مارس در مقایسه با مدت مشابه سال قبل تغییری در سطح قیمت‌ها ایجاد نشده است. در برآورد اولیه این نرخ ۰/۱- درصد اعلام شده بود. کاهش قیمت نفت مهمترین عامل ضعف تورم در یک سال گذشته در این منطقه از جهان بوده است. در تحولات قیمتی منطقه یورو دو نکته وجود دارد. اول: با حذف اقلام پر نوسان مثل انرژی و مواد غذایی، نرخ تورم پایه در همین مدت ۱/۰ درصد افزایش یافته است. تورم پایه در ماه مارس نسبت به ماه پیش از آن ۱/۵ درصد رشد داشته است. این موضوع از تقویت بنیان‌های اقتصاد در این منطقه در شرایط شبه رکودی فعلی حکایت دارد. دوم: تورم مصرف‌کننده در ماه مارس نسبت به ماه قبل از آن ۱/۲ درصد افزایش یافته است. این موضوع حاکی از کمتر شدن اثر منفی قیمت نفت بر شاخص تورم در ماه مارس و در نتیجه در ماه‌های آتی است. البته نباید ضعف عمومی اقتصاد منطقه یورو به خصوص بدهی بالا در کشورهای حاشیه یورو و تنش‌های سیاسی را نادیده گرفت که بر عملکرد اقتصاد تأثیرگذار بوده و کاهش تورم از سمت تقاضا^۱ را به دنبال داشته است. با توجه به اینکه پنجشنبه پیش رو قرار است جلسه سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی اروپا برگزار شود تحولات تورمی ماه مارس می‌تواند در تصمیم‌گیری مسئولین این بانک تأثیرگذار باشد. البته تنش‌های سیاسی از جمله احتمال جدایی انگلیس از اتحادیه اروپا، مشکلات سیاسی در

¹ Demand Pull

اسپانیا و ایرلند و همچنین تصمیم دولت فرانسه برای انجام اصلاحات بازار کار تهدیدات بالقوه برای اقتصاد منطقه یورو هستند. ضمن اینکه سایه کندی اقتصاد جهان بر منطقه یورو نیز سنگینی می‌کند. به همین دلیل منطقی است که آقای دراگی ضمن اشاره به این نگرانی‌ها از تزریق بیشتر نقدینگی در صورت لزوم سخن بگوید. گفتنی است در جلسه قبلی، بانک مرکزی اروپا تصمیم گرفت نرخ بهره کلیدی خود را از ۰/۲۵ درصد به ۰/۱۰ درصد کاهش و خرید ماهانه دارایی‌های مالی را از ۶۰ به ۸۰ میلیارد یورو افزایش دهد.

هفته گذشته صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی جهان در سال جاری میلادی را تنزل داد. در مورد منطقه یورو علاوه بر نقاط ضعف ذکر شده در فوق به نگرانی‌هایی مثل سرمایه‌گذاری کم و مشکلات بازار کار ناشی از طولانی شدن نرخ بیکاری بالا اشاره شده که در میان مدت می‌تواند رشد اقتصادی را تضعیف نماید. در پیش‌بینی جدید، IMF رشد اقتصادی منطقه یورو در سال جاری میلادی را ۱/۵ درصد و در سال آینده ۱/۶ درصد اعلام نمود.

از دیگر تحولات مهم منطقه یورو در هفته گذشته می‌توان به رشد ۰/۸ درصدی تولیدات صنعتی منطقه یورو در ماه فوریه نسبت به ماه مشابه سال قبل اشاره کرد که کمتر از میزان پیش‌بینی شده (۱/۲ درصد) بود. نسبت به ژانویه، تولیدات صنعتی ماه فوریه ۰/۸ درصد کاهش داشت. این کاهش در بخش تولیدات انرژی نمود بیشتری یافت و تولید کالاهای با دوام و کم دوام را در بر گرفت. کشورهای عمده حتی آلمان با کاهش تولیدات صنعتی در این ماه رو به رو بودند. ایرلند در میان اعضای منطقه بیشترین میزان کاهش تولیدات صنعتی را در ماه فوریه نسبت به ماه قبل از آن به میزان ۱۰/۵ درصد تجربه کرد.

بخشی از ضعف صنعتی در منطقه یورو مربوط به کاهش تقاضای جهانی است. صادرات صنعتی منطقه یورو در پاییز سال میلادی گذشته به مرز ۱۸۰ میلیارد یورو در ماه رسیده بود. صادرات صنعتی منطقه یورو در ماه فوریه ۱۶۳ میلیارد یورو و واردات آن ۱۴۴ میلیارد یورو بوده است. با توجه به کاهش تولیدات صنعتی در این ماه بعید نیست که صادرات صنعتی و حتی واردات در این بخش در ماه مارس از سطح کنونی نیز پایین‌تر باشد.

انگلستان

تورم

تورم انگلستان در ماه مارس بیشترین سطح ۱۵ ماهه اخیر را به ثبت رساند. تقاضای بلیط هواپیما برای تعطیلات عید پاک، به افزایش قیمت آن منجر شد و با افزایش تورم، دیدگاه بانک مرکزی در مورد اینکه دوره تورم نزدیک صفر دیگر به پایان رسیده را تقویت نمود. تورم در یک‌سال منتهی به مارس ۰/۵ درصد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایش یافت. این در حالی بود که شاخص مذکور در ماه فوریه تنها ۰/۳ درصد رشد کرده بود. تورم پایه که به طور خاص توسط بانک

مرکزی تحت نظر قرار دارد، در ماه مارس ۱/۵ درصد افزایش یافت و بالاترین سطح از اکتبر ۲۰۱۴ تاکنون را ثبت کرد. این ارقام سبب شدند ارزش پوند و بازده اوراق قرضه انگلستان به شدت بالا رود.

با توجه به کاهش رشد اقتصاد جهانی، افت در بازارهای سهام و نگرانی در مورد نتیجه فراندوم خروج انگلستان از اتحادیه اروپا، اقتصاددانان اندکی اعتقاد به افزایش نرخ بهره انگلستان پیش از سال ۲۰۱۷ میلادی دارند.

بانک مرکزی

بانک مرکزی در هفته گذشته صریح‌ترین جهت‌گیری خود در مورد موضوع خروج انگلستان از اتحادیه اروپا را منتشر نمود. در این جهت‌گیری به صراحت خروج از اتحادیه اروپا توام با ضربه محکمی بر اقتصاد انگلستان و پوند دانسته شده است. این جهت‌گیری دو روز پس از آن منتشر شد که صندوق بین‌المللی پول نیز به صراحت اعلام کرده بود در صورت خروج انگلستان از اتحادیه اروپا اقتصاد جهانی لطمه خواهد دید. در گزارش صندوق اضافه شده که این اتفاق یک دوره طولانی ناطمینانی در مورد چشم‌انداز اقتصاد و صادرات انگلیس ایجاد خواهد نمود.

این بانک در جلسه هفته گذشته خود باز هم نرخ بهره سیاستی را در سطح ۰/۵ درصد و برنامه خرید اوراق قرضه را در سطح سالیانه ۳۷۵ میلیارد پوند، حفظ کرد.

گزارش صندوق بین‌المللی پول

صندوق بین‌المللی پول در گزارش اخیر خود نرخ رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ را به ترتیب ۱/۹ و ۲/۲ درصد پیش‌بینی کرده که در مقایسه پیش‌بینی قبلی، تنها رشد سال ۲۰۱۶ میلادی ۰/۳ درصد تنزل یافته است.

ژاپن

تولیدات صنعتی

تولیدات صنعتی ژاپن کمتر از انتظار در ماه فوریه کاهش یافته است. این شاخص در ماه فوریه در مقایسه با ماه ژانویه ۵/۲ درصد کاهش یافت و از افت ۶/۲ درصدی که در پیش‌بینی قبلی اعلام شده بود، کاهش کمتری را نشان داد. بخش مهم صنعتی در ژاپن به نوعی محرک رشد اقتصاد این کشور است و تجدیدنظر صعودی در کاهش ارقام آن می‌تواند برای رشد اقتصادی این کشور امیدوارکننده باشد.

نجات از رکود

به احتمال قوی اقتصاد ژاپن رکود دیگری که در فصل نخست سال، انتظار آن را می‌کشید به سلامت پشت سر گذاشته است. اگرچه بسیاری از اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که رشد اقتصادی در سال جاری میلادی با نگرانی‌هایی توام خواهد بود.

بانک مرکزی ژاپن پیشتر در ژانویه با منفی کردن نرخ سپرده به $0/1-$ درصد بازارها را شگفت‌زده کرده بود. بسیاری از تحلیل‌گران معتقدند که در ادامه سال جاری، بانک مرکزی نرخ سپرده را منفی‌تر و خرید اوراق خود را افزایش خواهد داد. تحلیل‌گران اقدامات بانک مرکزی در مهار تورم منفی و تحریک رشد اقتصادی در این کشور را بسیار موثر می‌دانند.

احتمال مداخله

در هفته گذشته مقامات ژاپنی بار دیگر اعلام کردند که به نظام نرخ ارز شناور و رقابتی پایبند هستند. این سخنان همسو با توافق صورت گرفته در نشست گروه ۲۰ بود که در آن کشورها در مورد عدم ورود به رقابت ارزی توافق کرده بودند. اما ژاپنی‌ها این حق را برای خود قائل شدند که برای مقابله با نوسانات شدید بین در کوتاه‌مدت در بازار مداخله نمایند. با این سخنان، مقامات ژاپنی آمادگی خود را برای ورود به بازار و مقابله با نوسانات ناگهانی که روند بهبود اقتصاد شکننده ژاپن را تهدید کند، اعلام داشتند. لذا در هفته‌های آتی مداخله در بازار و تضعیف بین‌چندان دور از ذهن نیست.

گزارش صندوق بین‌المللی پول

در گزارش اخیر صندوق بین‌المللی پول نرخ رشد اقتصادی این کشور برای سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به ترتیب $0/5$ درصد و $0/1-$ درصد پیش‌بینی شده که افت $0/5-$ و $0/4-$ درصدی در مقایسه با پیش‌بینی‌های ماه ژانویه داشتند.

چین

نرخ رشد اقتصادی چین در فصل نخست ۲۰۱۶ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به $6/7$ درصد رسید که نشان دهنده روند نزولی رشد اقتصادی این کشور است. رشد اقتصادی چین در فصل چهارم ۲۰۱۵ رقم $6/8$ درصد اعلام شده بود. رشد به ثبت رسیده برای فصل نخست ۲۰۱۶، پایین‌ترین نرخ رشد فصلی از سال ۲۰۰۹ تا کنون بوده است. این در حالی بود که سایر شاخص‌های اقتصادی نوید بخش بهبود شرایط آینده هستند. نرخ رشد خرده‌فروشی از $10/12$ درصد در ماه فوریه به $10/50$ درصد در ماه مارس در مقایسه با ماه‌های مشابه در سال قبل افزایش داشت. رشد شاخص تولیدات صنعتی در ماه مارس در مقایسه با ماه مارس سال قبل نیز به $6/8$ درصد رسید که فراتر از رشد $5/4$ درصدی ماه قبل بود. در ماه مارس در مقایسه با ماه فوریه میزان اعتباردهی بانک‌ها حدود ۲ برابر شده و به $1/37$ تریلیون یین رسیده که از تمایل سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری خبر داشت. البته ممکن است بخشی از این اعتبارات صرف سرمایه‌گذاری در خارج از مرزهای این کشور شود که می‌تواند به حجم خروج سرمایه حداقل به صورت موقتی کمک نماید.

نکته قابل توجه دیگر افزایش میزان وام‌های غیرقابل وصول در این کشور است که برخی صاحب‌نظران را معتقد به بروز بحران مالی در سال‌های آتی در این کشور نموده است. در مقابل سایر تحلیل‌گران دارایی این کشور را در حدی می‌دانند که بر اساس آن تحمل هر بحرانی را برای چین تسهیل می‌گرداند. طی ماه‌های اخیر مؤسسه رتبه‌بندی استاندارد اند پورز،

دورنمای رتبه اعتباری چین را از وضعیت باثبات به منفی کاهش داده است. پیش از این موسسه مودیز نیز تجدید نظر مشابهی را در رتبه اعتباری این کشور انجام داده بود.

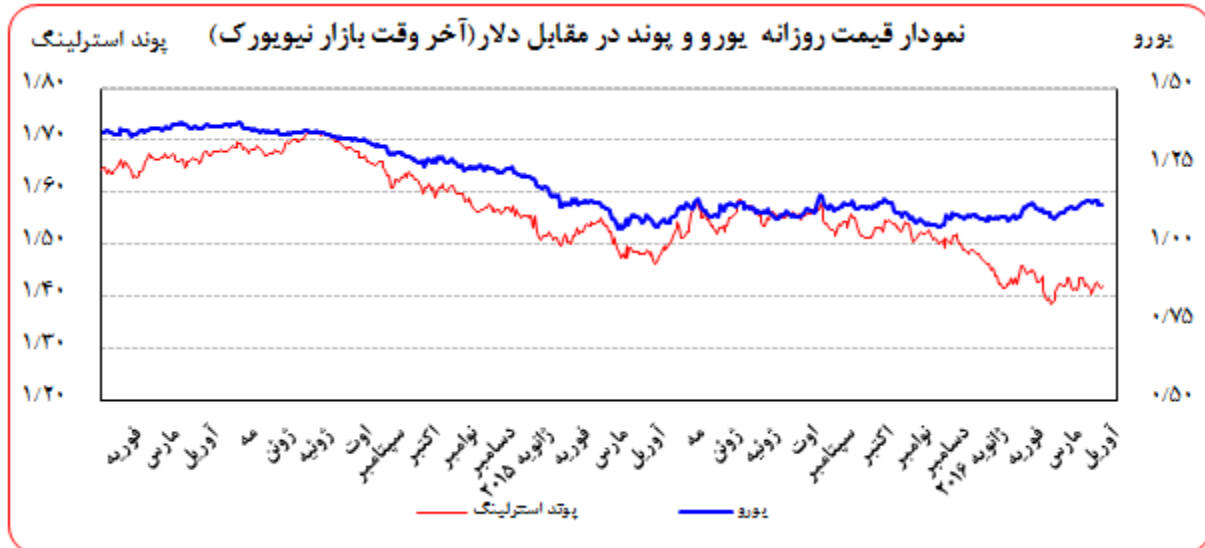
کره

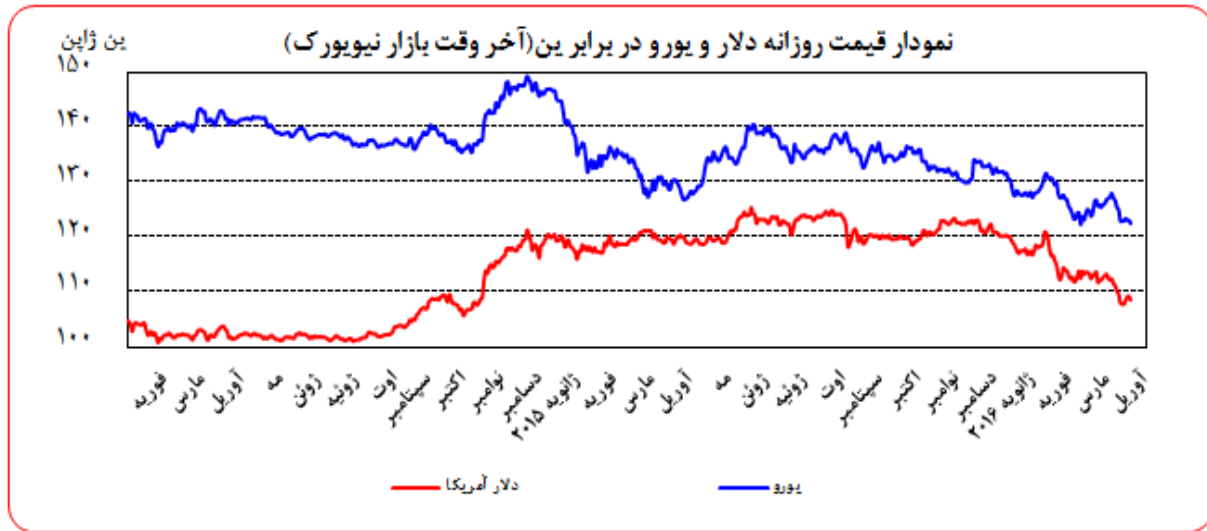
بیکاری

نرخ بیکاری در کره جنوبی در ماه مارس به ۳/۸ درصد کاهش یافت. این اتفاق پس از آن روی داد که بیکاری در این کشور در ماه فوریه به بیشترین سطح ۶ سال گذشته یعنی ۴/۱ درصد رسیده بود. گفتنی است که بیکاری در میان جوانان این کشور در سطح ۱۱/۸ درصد در ماه مارس قرار گرفته که به نسبت بالا است. دلیل رشد بیکاری در میان جوانان نیز هجوم فارغ‌التحصیلان دانشگاهی برای جستجوی شغل است که به طور عمده در این ماه نمود می‌یابد.

تحولات بازار ارزهای عمده

ارزش دلار آمریکا در روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن در برابر ین، یورو و فرانک به ترتیب ۰/۶۵، ۱/۰۰ و ۱/۴۹ درصد تقویت و در برابر پوند ۰/۵۲ درصد تضعیف گردید.

به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۴۰۹-۱/۱۲۶۹ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۴۲۷۵-۱/۴۱۵۵ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۰۹/۴۰-۱۰۷/۹۴ ین متغیر بود.

عوامل موثر بر تقویت دلار در مقابل سایر اسعار

اظهارات یوشیده سوگا دبیر ریاست کابینه ژاپن^۱ مبنی بر اینکه توافق گروه ۲۰ برای اجتناب از تضعیف رقابتی ارز به معنی عدم دخالت در بازار برای مقابله با نوسانات نیست. انتشار خبر توافق روسیه و عربستان برای تثبیت سطح تولید نفت ضمن تقویت بازارهای سهام، دلار را به خصوص در برابر ین تقویت نمود.

عوامل موثر بر تضعیف دلار در مقابل سایر اسعار

تقویت قیمت نفت دلار آمریکا را در برابر ارزهای وابسته به نفت تضعیف نمود افزایش کمتر از انتظار شاخص قیمت مصرف‌کننده آمریکا در ماه مارس کاهش قیمت نفت در روز پایانی هفته به دلیل افزایش اضطراب بازار از نتیجه نشست تولیدکنندگان نفت در تعطیلات پایان هفته

روز دوشنبه، یکی از مقامات ارشد ژاپن هشدار داد که دولت این کشور برای مقابله با تقویت ین آماده مداخله در بازار است. این مقام ارشد گفت توافق گروه ۲۰ برای اجتناب از تضعیف تعمدی ارز به معنی عدم دخالت در بازار برای مقابله با نوسان نیست. این اظهارات توانست دلار را به میزان ناچیزی در برابر ین تقویت نماید. اما این افزایش دیری نپایید و در پایان

¹ Japan's Chief Cabinet Secretary

فعالیت بازار، هر دلار با ۰/۱ درصد کاهش ۱۰۷/۹۷ ین معامله شد. یورو در برابر دلار و ین نوسانی نداشت. پوند استرلینگ هم که در دو ماه گذشته قربانی موضوع خروج یا باقی ماندن در اتحادیه اروپا Brexit شده در این روز تقویت شد. شاخص دلار در روز دوشنبه با ۰/۳ درصد کاهش به سطح ۹۳/۹۷۲ تقلیل یافت.

روز سه‌شنبه، انتشار خبر توافق روسیه و عربستان برای تثبیت سطح تولید نفت ضمن تقویت بهای این کالا باعث بازگشت جو ریسک‌پذیری در بازارهای مالی شد. شاخص‌ها در بازارهای سهام نیز با افزایش ارزش همراه بودند. در این شرایط انگیزه برای خرید ین و فرانک سوئیس از بین رفت. همین موضوع باعث تقویت دلار و فاصله گرفتن دلار-ین از پایین‌ترین سطح یک سال و نیم اخیر شد. البته دلار در برابر ارزهای وابسته به کالا مثل دلار کانادا و استرالیا، کرون نروژ، رئال برزیل و روبل روسیه تضعیف شد. دلار در برابر یورو به میزان ناچیز ۰/۱۴ درصد تقویت شد. به نظر می‌رسد یورو-دلار که بیشترین حجم معاملات بازار ارز را با فاصله بسیار زیاد از سایر زوج‌های ارزی دارد به دلیل شرایط اقتصادی در منطقه یورو و همچنین امریکا توان حرکتی خود را از دست داده است. بدون تردید اقدام بعدی فدرال رزرو یا بانک مرکزی اروپا در جهت‌گیری آتی یورو-دلار تعیین‌کننده خواهد بود. شاخص دلار در پایان وقت بازار نیویورک با ۰/۰۶ درصد افزایش به ۹۳/۶۲۷ واحد رسید و به کار خود پایان داد.

روز چهارشنبه، بازار ارز باز هم شاهد تقویت دلار در برابر ین بود. بازارهای جهانی سهام در این روز تقویت شدند. افزایش قیمت نفت بعد از انتشار خبر توافق احتمالی برای تثبیت این بازار توسط صادرکنندگان عمده نفت و همچنین صادرات بهتر از انتظار چین در ماه مارس در تقویت جو ریسک‌پذیری بسیار موثر بود. بازگشت بخشی از سرمایه‌گذاری‌های پرتفو به سمت بازار سهام را می‌توان به عنوان یکی از دلایل تقویت دلار در برابر ارزهایی همچون ین و یورو بر شمرده. البته هشدار مقامات صندوق بین‌المللی پول در حاشیه اجلاس بهاره نیز مزید بر علت بود. صندوق بین‌المللی پول ضمن کاهش پیش‌بینی رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۶ نسبت به عواقب اقتصادی جدا شدن انگلیس از اتحادیه اروپا برای دو طرف و همچنین اقتصاد جهان ابراز نگرانی نمود. با وجود افزایش نگرانی از کندتر شدن رشد اقتصاد جهان، فضای زیادی برای ین در مسیر تقویت وجود ندارد. همانطور که در گزارش قبلی نیز اشاره شده بود برابری دلار ین به سطح تعادلی آن یعنی در حدود ۱۰۵ ین بسیار نزدیک شده است. در حالی که قبل از تقویت اخیر ین کارشناسان اقتصادی از کم‌نمایی ارزش ین شکایت می‌کردند. شاخص دلار در این روز با ۰/۸ درصد افزایش به سطح ۹۴/۷۳ واحد رسید. ارزهای وابسته به کالا که روز قبل در برابر دلار پیش‌روی کرده بودند با کاهش ۱/۳ درصدی قیمت نفت از سطوح روز قبل خود عقب نشستند.

روز پنجشنبه، در روز آرام معاملات، دلار به میزان اندکی در برابر سایر اسعار تقویت شد. شاخص دلار در این روز ۰/۲ درصد افزایش یافت و به سطح ۹۴/۹۷۵ واحد رسید. در این روز تورم مصرف‌کننده امریکا در ماه مارس کمتر از پیش‌بینی افزایش یافت. این خبر تأثیر منفی بر عملکرد دلار داشت. بعد از افزایش دلار از ابتدای هفته و همچنین برخی علائم از سوی

برخی مقامات فدرال رزرو مبنی بر افزایش بیش از یک مرحله نرخ بهره در سال جاری، زمینه برای توجه معامله‌گران به دارایی‌های ریسکی فراهم شده بود که تورم ماه مارس امریکا تا حدودی این زمینه سازی را بی اثر ساخت. کورودا رئیس بانک مرکزی ژاپن که برای شرکت در اجلاس گروه ۲۰ در نیویورک حضور دارد اظهار داشت در صورتی که ضعف تورم ژاپن همچنان از خود مقاومت نشان دهد وی آماده گسترش سیاست‌های پولی خود می باشد. با این حال این اظهارات نتوانست تأثیر خاصی بر روند دلارین داشته باشد.

روز جمعه، شاخص دلار که سه روز متوالی تقویت شده بود، کاهش یافت. با نزدیک شدن به نشست تولیدکنندگان عمده نفت در تعطیلات پایان هفته، اضطراب به ویژه در معاملات نفتی افزایش یافت. این موضوع ضمن کاهش قیمت نفت مانع از تقویت ریسک پذیری در بازار ارز شد. بخشی از معاملات دوباره به سمت جایگزینی ین به جای دلار سوق یافت و ین را در برابر دلار تقویت نمود. شاخص اعتماد مصرف‌کننده امریکا نیز کمتر از حد انتظار منتشر شد که این موضوع هم به تضعیف دلار امریکا کمک کرد. شاخص دلار پس از سه روز افزایش با ۰/۲ درصد کاهش در این روز به سطح ۹۴/۶۸۳ واحد رسید.

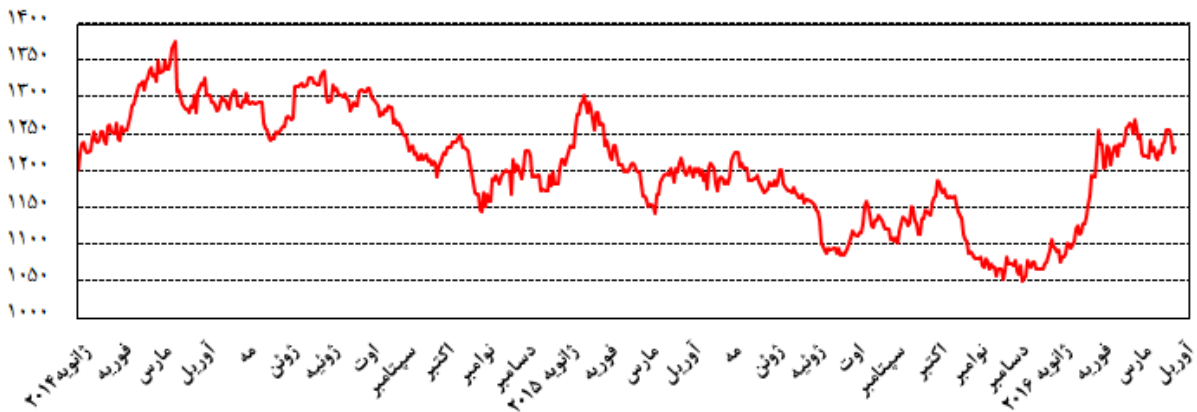
نام ارز / نرخ بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار	۰/۶۳۲۸۵	۰/۹۰۲۴۰	-	۱/۲۲۰۸۰
یورو	-۰/۲۶۷۸۶	-۰/۱۵۰۰۰	-	-۰/۰۲۶۷۱
پوند	۰/۵۸۸۱۳	۰/۷۴۳۳۸	-	۱/۰۱۲۷۵
فرانک	-۰/۷۲۴۶۰	-۰/۶۵۵۶۰	-	-۰/۵۳۵۰۰
ین	-۰/۰۱۴۱۴	۰/۰۲۰۱۴	-	۰/۱۰۵۱۴
درهم امارات	۱/۰۲۳۷۱	۱/۲۷۶۴۳	-	۱/۵۸۶۲۹
یوان مرجع	-	-	-	۴/۳۵
لیبر ترکیه	۱۱/۱۹۱۷	۱۱/۲۳۸۲	۱۱/۲۹۱۲	۱۱/۳۱۳۸

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۰/۶۲ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۲۵۷/۰۱-۱۲۲۶/۰۶ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد.

نمودار قیمت روزانه هر اونس طلا به دلار آمریکا (آخر وقت بازار نیویورک)

روز دوشنبه، بهای طلا به بیشترین سطح ۳ هفته اخیر افزایش یافته و به سمت ۱۳۰۰ دلار برای هر اونس حرکت نمود. تداوم نرخ‌های نازل بهره در کنار ارقام ضعیف اقتصادی و همچنین نااطمینانی در مورد سیاست‌های فوق انبساطی پولی در آمریکا، تمایل معامله‌گران به طلا و سایر دارایی‌های امن همچون ین ژاپن را افزایش و به بالا رفتن قیمت آن‌ها کمک کرد.

پس از افزایش چشمگیر قیمت در روز دوشنبه، روز سه‌شنبه بهای طلا در سطوح پیشین باقی مانده و نوسان چندانی نداشت. در این روز شاخص دلار از کمترین سطح ۸ ماه اخیر در مقابل سیدی از اسعار فاصله گرفت و افزایش یافت. افزایش قیمت نفت خام نیز به تحریک ریسک‌پذیری کمک نموده و سبب شد که بهای طلا چندان افزایش نیابد.

روز چهارشنبه، بهای طلا سرانجام از بیشترین سطح ۳ هفته اخیر کاهش یافت. افزایش ارزش دلار به بیشترین سطح ۲ هفته اخیر در مقابل یورو، همچنین صعود ارزش سهام در بازار که در پی ارقام مثبت تجاری از اقتصاد چین رخ داد، به افت بهای طلا منجر شد. گفتنی است در این روز مشخص شد که بزرگترین صندوق نگهدارنده طلا، کمترین سطح دارایی طلای یک ماه گذشته را به ثبت رسانده که علامتی در جهت کاهش قیمت طلاست.

روز پنجشنبه، بهای طلا ۱/۳ درصد کاهش یافت. افزایش ارزش شاخص دلار برای سومین روز متوالی و همچنین رسیدن ارزش سهام به بیشترین سطح در سال ۲۰۱۶ میلادی، سبب افت بهای طلا شد.

پس از ۳ روز کاهش قیمت، سرانجام بهای طلا روز جمعه ۰/۴ درصد افزایش یافت. تضعیف دلار و همچنین افت ارزش بازار سهام اصلی‌ترین دلیل صعود بهای طلا بود. در مجموع، در هفته گذشته فلز زرد رنگ برای نخستین بار در ۳ هفته اخیر با افت هفتگی قیمت رو به رو شد.

نفت

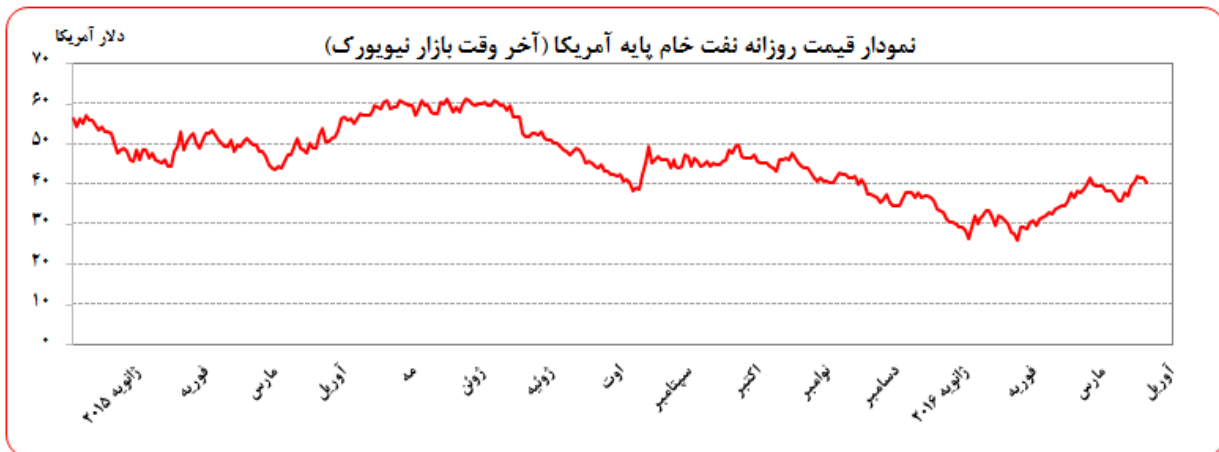
بهای نفت خام پایه امریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۱/۶۱ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۴۲/۱۷-۴۰/۳۶ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۱/۲۳ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۲/۷۷ درصد افزایش یافت. هر بشکه نفت خام برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۴۴/۶۹-۴۲/۸۳ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه آن به ۴۳/۷۳ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۳۸/۹۱-۳۷/۰۲ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۳۸/۲۸ دلار قرار گرفت که در مقایسه آخرین نرخ هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۷/۱۴ درصد افزایش یافت. روز دوشنبه، بهای جهانی نفت خام بیش از ۱/۶ درصد افزایش یافت. این بالاترین سطح قیمتی از اوایل ماه دسامبر سال گذشته بود. تضعیف دلار در این روز به افزایش قیمت کالاها از جمله نفت کمک نمود. البته در مورد نفت خام گمانه‌زنی‌ها در مورد نتیجه جلسه روز یکشنبه ۱۷ آوریل برای تصمیم‌گیری در خصوص عدم افزایش سطح تولید نفت خام نیز موثر بود. شایان ذکر است تا روز دوشنبه، ۱۵ کشور تولیدکننده نفت برای شرکت در این جلسه اعلام آمادگی کرده بودند. روز سه‌شنبه، بهای جهانی نفت خام با سرعت بیشتری افزایش یافت. در این روز خبرگزاری اینترفاکس روسیه گزارش داد روسیه و عربستان برای تثبیت سطح تولید در حد تولید ماه ژانویه گذشته به توافق نهایی دست یافته‌اند و این تصمیم با عدم همراهی ایران برای اتخاذ سیاست مشابه در جلسه روز ۱۷ آوریل، تغییر نخواهد کرد. همچنین دولت امریکا پیش‌بینی نموده تولید نفت این کشور در سال ۲۰۱۷ با ۵۶۰ هزار بشکه کاهش در روز در مقایسه با سال ۲۰۱۶ به ۸/۰۴ میلیون بشکه در روز برسد. برخی از فعالان بازار نفت روز ۱۷ آوریل را نقطه تغییر جهت بازار نفت به سمت افزایش قیمت تلقی نمودند.

روز چهارشنبه، بهای نفت کاهش یافت. الکساندر نواک وزیر انرژی روسیه در گفتگو با رویترز اعلام نمود توافق بر سر تثبیت سطح تولید نفتی ممکن است بدون مشارکت ایران بین کشورهای تولیدکننده نفت به دست آید. وی اظهار داشت "هر اتفاقی ممکن است، زیرا این یک سند باز است، هر کشوری که بخواهد به آن بپیوندد، به آن خواهد پیوست. آنهایی که

نمی‌خواهند به توافق نفتی بپیوندند، کسی آن‌ها را وادار به پیوستن نخواهد کرد^۱. وی عنوان داشت فرمول دقیقی برای تثبیت سطح تولید وجود ندارد، این تنها یک توافق است و هیچ سند الزام‌آوری به امضا نخواهد رسید. وزیر نفت عربستان هم در گفتگو با روزنامه الحیات هر گونه کاهش تولید نفت این کشور را تکذیب نمود^۱. این سخنان حصول نتیجه موثر بر بهای قیمت نفت در جلسه روز یکشنبه را با تردید روبه رو ساخت. بر اساس آخرین اخبار، وزیر نفت ایران در این جلسه شرکت نخواهد کرد و تنها نماینده‌ای از ایران در این جلسه حضور خواهد داشت. البته بانک مورگان استنلی در این روز عنوان داشت که به نظر می‌رسد بازار، ریسک افزایش بهای نفت بعد از جلسه روز یکشنبه را کمتر از واقع تخمین زده باشد. همچنین موسسه اطلاعات انرژی آمریکا از افزایش ۶/۶ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت آمریکا خبر داد که به کاهش بهای نفت خام کمک کرد.

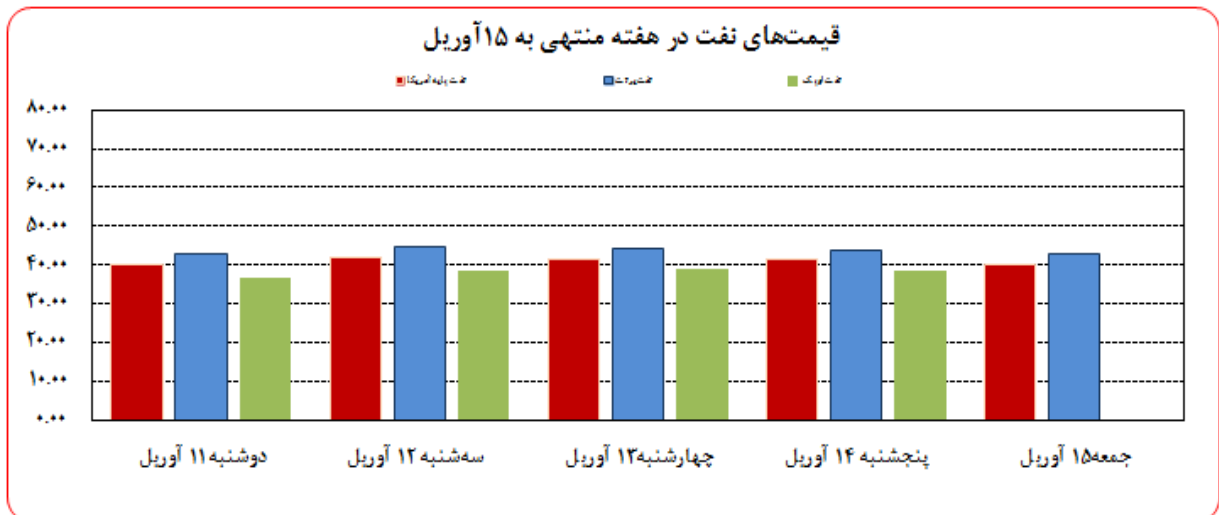
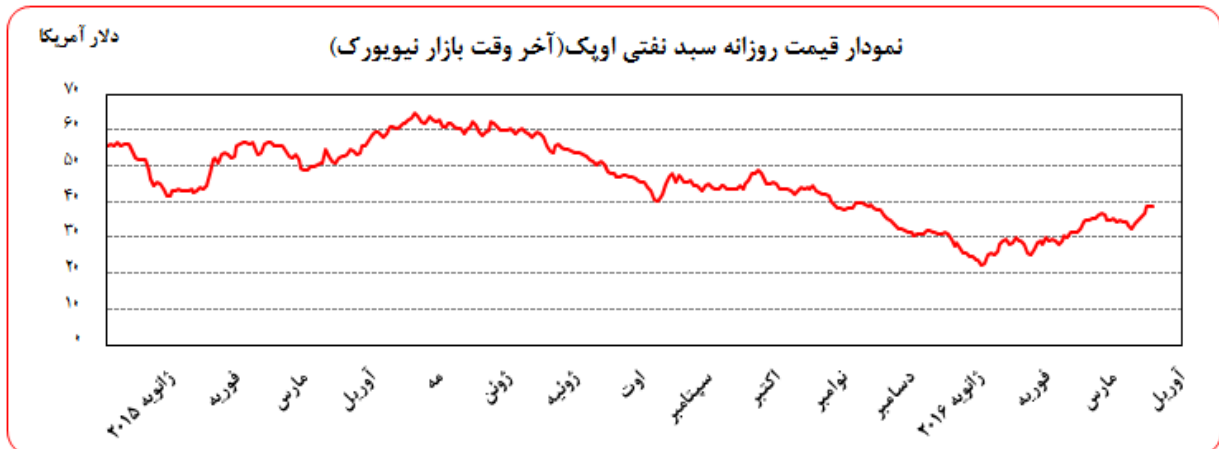
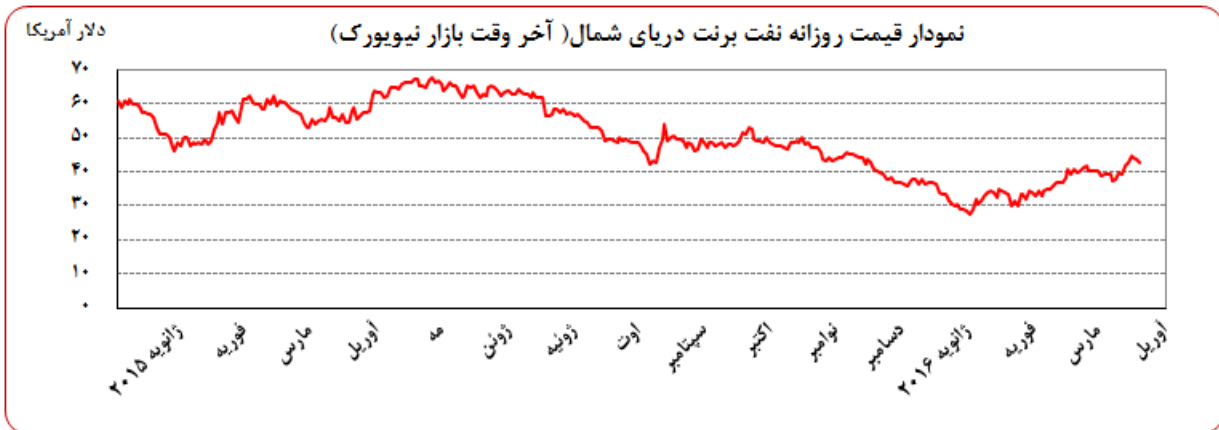
روز پنجشنبه، بهای نفت باز هم کاهش یافت. موسسه مطالعات انرژی آمریکا، میزان رشد روزانه تقاضای جهانی نفت را برای سال ۲۰۱۶ حدود ۱/۱۶ میلیون بشکه اعلام نمود که اندکی کمتر از رقم پیش‌بینی شده در ماه قبل بود. در این روز، تعداد معاملات بازار به سبب نااطمینانی‌های موجود کاهش داشت که بر کاهش بهای نفت موثر بود. روز جمعه، بهای جهانی نفت بیش از ۱/۶۹ درصد کاهش یافت. انتظار برای انتشار نتیجه رسمی جلسه روز یکشنبه که با توجه به سخنان وزیر انرژی روسیه الزام‌آور نخواهد بود، سبب کاهش بهای نفت شد. البته در این روز خبر کاهش تعداد سکوهای نفتی آمریکا به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۹ تاکنون، چندان مورد توجه فعالان بازار قرار نگرفت.

^۱ البته عربستان سعودی از ژانویه گذشته تا کنون سطح تولید خود را افزایش نداده است. در نتیجه این سخنان به طور روشن به معنی عدم توافق برای تثبیت سطح تولید نبود.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) , قیمت نقدی

طلا , قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۹۵/۰۱/۲۷

۲۰۱۶/۰۴/۱۵

عنوان	متوسط هفته گذشته	درصد تغییرات						جمعه ۸ آوریل
		دوشنبه ۱۱ آوریل	سه شنبه ۱۲ آوریل	چهارشنبه ۱۳ آوریل	پنجشنبه ۱۴ آوریل	جمعه ۱۵ آوریل	متوسط هفته	
شاخص دلار	۹۴/۴۷۹۰	۹۳/۹۷۲	۹۴/۰۲۸	۹۴/۷۳۰	۹۴/۹۷۵	۹۴/۶۸۳	۹۴/۴۷۷۶	۹۴/۲۳۱
دلار کانادا	۱/۳۰۹۰	۱/۲۸۹۸	۱/۲۷۶۴	۱/۲۸۱۹	۱/۲۸۴۷	۱/۲۸۲۳	۱/۲۸۳۰	۱/۲۹۸۷
ین ژاپن	۱۰۹/۵۵	۱۰۷/۹۴	۱۰۸/۵۴	۱۰۹/۳۲	۱۰۹/۴۰	۱۰۸/۷۶	۱۰۸/۷۹	۱۰۸/۰۶
یورو *	۱/۱۳۹۱	۱/۱۴۰۹	۱/۱۳۸۸	۱/۱۲۷۴	۱/۱۲۶۹	۱/۱۲۸۵	۱/۱۳۲۵	۱/۱۳۹۹
	۰/۹۵۶۰	۰/۹۵۴۲	۰/۹۵۵۱	۰/۹۶۶۸	۰/۹۶۶۹	۰/۹۶۷۹	۰/۹۶۲۲	۰/۹۵۳۷
لیره انگلیس *	۱/۴۱۴۷	۱/۴۲۳۹	۱/۴۲۷۵	۱/۴۲۰۴	۱/۴۱۵۵	۱/۴۲۰۲	۱/۴۲۱۵	۱/۴۱۲۸
SDR به دلار	۱/۴۰۷۶۳	۱/۴۱۱۶۷	۱/۴۱۳۲۸	۱/۴۰۷۰۴	۱/۴۰۴۰۲	۱/۴۰۵۵۹	۱/۴۰۸۳۲	۱/۴۰۸۳۴
طلای نیویورک (هراونس)	۱۲۲۹/۰۹	۱۲۵۵/۹۳	۱۲۵۷/۰۱	۱۲۴۶/۹۰	۱۲۲۶/۰۶	۱۲۳۱/۹۶	۱۲۴۳/۵۷	۱۲۳۹/۷۰
طلای لندن (هر اونس)	۱۲۳۰/۸۰	۱۲۵۴/۷۵	۱۲۵۴/۶۰	۱۲۴۵/۷۵	۱۲۳۳/۸۵	۱۲۲۷/۱۰	۱۲۴۳/۲۱	۱۲۳۹/۵۰
نفت برنت انگلیس	۳۹/۳۵	۴۲/۸۳	۴۴/۶۹	۴۴/۱۸	۴۳/۸۴	۴۳/۱۰	۴۳/۷۳	۴۱/۹۴
نفت پایه آمریکا	۳۷/۲۶	۴۰/۳۶	۴۲/۱۷	۴۱/۷۶	۴۱/۵۰	۴۰/۳۶	۴۱/۲۳	۳۹/۷۲
DOW-۳۰ (بورس وال استریت)	۱۷۶۳۵	۱۷۵۵۶	۱۷۷۲۱	۱۷۹۰۸	۱۷۹۲۶	۱۷۸۹۷	۱۷۸۰۲	۱۷۵۷۷
NIKKEI-۲۲۵ (بورس توکیو)	۱۵۸۲۹	۱۵۷۵۱	۱۵۹۲۹	۱۶۳۸۱	۱۶۹۱۱	۱۶۸۴۸	۱۶۳۶۴	۱۵۸۲۲
FTSE-۱۰۰ (بورس لندن)	۶۱۵۲	۶۲۰۰	۶۲۴۲	۶۳۶۳	۶۳۶۵	۶۳۴۴	۶۳۰۳	۶۲۰۴
DAX-۳۰ (بورس فرانکفورت)	۹۶۳۳	۹۶۸۳	۹۷۶۱	۱۰۰۲۶	۱۰۰۹۴	۱۰۰۵۲	۹۹۲۳	۹۶۲۲

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۵

دایره اخبار اقتصادی